

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

"En wordt dezer wereld niet gelijkvormig, maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds." Romeinen 12:2a

Welke gedachten roept deze tekst bij u op? Neem eens de moeite om dat bij u zelf na te gaan. Als we eerlijk zijn en de liefde Gods is nog niet in onze harten uitgestort, denken we al heel gauw: 'O, ik weet wel wat er komt.' Er zal wel weer gewaarschuwd moeten worden tegen allerlei wereldse verleiding. Of u bent godsdienstig, rechtzinnig, onveranderd en dan denkt u al gauw: 'Eens kijken of de dingen eens bij naam genoemd worden.' Zelf heeft zo'n iemand immers een levensstijl waar voor het oog niets op aan te merken is. Toch heeft Paulus het hier in eerste instantie niet tegen mensen die in beginsel de Heere hebben leren kennen in hun leven. Hij spreekt echter de gehele gemeente aan. Niet dat hij de hele gemeente houdt voor bekeerde mensen, maar hij spreekt ze aan op hun roeping. Ze mogen niet gelijkvormig worden aan deze wereld. Dat wil zeggen een gelijke houding aannemen, zich voegen naar de stijl of levenshouding van de wereld. Dat deden de Romeinse lezers voor hun bekering. Ze voegden zich naat wat 'men' deed. 'Iedereen gaat toch naat het theater, iedereen gaat toch naar het sportvermaak'. Ze pasten zich aan bij het gedrag van hun leefwereld. 'Iedereen gaat toch zo gekleed, iedereen praat daar toch over.' Paulus vermaant hen daar niet mee door te gaan. Ze moeten veranderd worden naar de vernieuwing huns gemoeds. Dat betekent dat ze van denkriching zijn veranderd, door een totale vernieuwing. Ze hebben maar niet een opknapbeurt ondergaan, maar ze zijn naar hun wezen veranderd. Immers, naar hun wezen zijn ze vijanden van een godzalige levenswandel. Er is in

hun ziel een definitieve breuk geslagen met de liefde tot de zonde. Als Paulus dan ook zegt wordt de wereld niet gelijkvormig, maar wordt veranderd naar de vernieuwing uws gemoeds vindt dat aansluiting in hun ziel. Ze stemmen daarmee in. Ze staan er echter ook voor open om na ontvangen genade aan deze wereld gelijkvormig te worden en niet meer en meer veranderd te worden naar de vernieuwing huns gemoeds. Immers, wat is wereldgelijkvormigheid. Dat kan van alles zijn. Dat heeft te maken met ons denken. Denken en daarom doen zoals de wereld. Horizontalistisch oppervlakkig en vleselijk denken. Zoals dat gebeurt in deze zondige mensenwereld. Je overgeven aan ingezonkenheid, lauwheid, laksheid, lusteloosheid. Toegeven aan vleselijke genoegens, geen rem op je gesprekstof, geen verbond met je ogen, overal je oor te luisteren leggen. Geen onderscheid met de wereld in kleding, haardracht en vrijetijdsbesteding.

Gemeente, leg uw leven er eens naast. Strijd u daartegen! Denk aan uw ziel en aan de ziel van onze kinderen. Wordt veranderd naar de vernieuwing uws gemoeds. Praat dat niet dood, maar vraag aan de HEERE of Hij u deze wezenlijke verandering wil schenken. Door deze gave krijgt u onderscheidingsvermogen. U krijgt steeds meer en meer inzicht in wat werkelijk een godzalig leven is. Een leven van ootmoed. Een leven in de vreze des HEEREN. Mijn onbekende lezer, als u die breuk nog niet kent en blijft volharden in uw wereld, dan zult u met die wereld verloren gaan. Komt, smaakt dat de HEERE goed is. De wereld geeft een bittere nasmaak. Straks ontwaakt u uit uw zondroes in de hel. Nu kan het nog! Het leven van Gods kinderen is zo goed. De HEERE is het waard om gediend te worden. Ze zeggen wel eens: 'Een nauw leven geeft

een ruim sterven.' Het is het leven op kosten van een Ander, op kosten van Christus. Puttend de kracht uit Christus, tot verzaking van de wereld. Een hartelijke vreugde hebben in de dienst van de HEERE. Deze praktijk hebben we hard nodig in deze verwarde tijd.

K. Visser.

VAN DE REDACTIE

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een meditatie opgenomen van ds. K. Visser over Romeinen 12:2a. Ds. P. den Butter schrijft een eerste artikel over de apostel Johannes. Ds. P. Roos schrijft een tweede artikel over pinksterprediking. Ds. M.C. Tanis schrijft een artikel over 1 Tim. 4:9-12 "Wat een onderwijs ook voor nu." Ds. J.M.J. Kieviet schrijft een vijfde en laatste artikel naar aanleiding van de inhoud van het boek van dr. W. Verboom over de Dordtse Leerregels. Ds. K. Hoefnagel schrijft ter afwisseling een eerste artikel over Arthur Pink. Nieuwe vragen voor de vragenrubriek zijn van harte welkom bij hem. Tenslotte zijn er boekbesprekingen opgenomen.

Verschijsning volgend nr.

In verband met de vakantietijd zullen de komende drie nummers van ons blad met een tussentijd van drie weken verschijnen. Dit in overeenstemming met de gang van zaken in de voorgaande jaren. Het volgende nummer van ons blad zal D.V. donderdag 27 juli verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 20 juli. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

AvH

Er is in de kring van de discipelen niemand die op zoveel verschillende manieren wordt aangeduid als Johannes, de broer van Jacobus, en net als hij een zoon van Zebedeüs. Samen met Jacobus kregen zij van de Heere Jezus eens de bijnaam 'Boanerges': zonen des donders (Mark. 3:17). Als Johannes over zichzelf schrijft, noemt hij nooit zijn naam, maar omschrijft hij zichzelf als 'de discipel dien Jezus liefhad' (o.a. Joh. 20:2; 21:7), of duidt hij zich aan als de discipel, 'die in de schoot van Jezus aanlag' (Joh. 13:23).

Als Paulus over hem schrijft duidt hij hem en andere apostelen aan als 'pilaren' (Gal. 2:9). In de loop van de tijd is de kerk hem gaan noemen 'Johannes de theoloog', in het engels 'John the Divine'. Onder ons staat hij ook wel bekend als 'de apostel der liefde'. Al die benamingen laten wel zien dat we hier te doen hebben met een man met vele kwaliteiten en eigenschappen; een veelzijdig mens. En inderdaad, wat we over hem in de Bijbel lezen doet ons hem kennen als een discipel, als een evangelist, als een getuige, als een theoloog, als een pastor, als een

visionair. Reden genoeg om eens wat meer aandacht aan hem te besteden om zo de wijsheid en goedheid Gods te bewonderen, dat hij deze man aan Zijn kerk gegeven heeft.

Geen biografie

Ik ga geen biografie over hem schrijven. De Bijbel geeft ons zo'n levensbeschrijving ook niet. Bij alles wat de Heere ons in Zijn Woord zegt over Johannes alsook over de andere apostelen, gaat het tenslotte toch ook weer niet om die mannen, maar om hun Meester. Daarom is het voor mij nog zeer de vraag of het wel mogelijk en zelfs geoorloofd is van hun leven een biografie te geven.

In onze tijd wagen diverse romanschrijvers van christelijken huize zich steeds meer aan het laten verschijnen van biografische romans over bijbelheiligen. U weet wel, boeken van Frances Rivers en van Jane Austin en anderen, meestal afkomstig uit Amerika. Ook in ons land blijkt er een ruime belangstelling voor dit soort werken te bestaan en er zijn er heel wat onder het kerkvolk, die met een gretigheid deze romans lezen.

Ook over Johannes verscheen indertijd ook zo'n geromantiseerde levensbeschrijving onder de titel 'Johannes, de man dien Jezus liefhad', geschreven door Ellen Gundersen T aylor. Ik heb geprobeerd dit boek te lezen - het kreeg tenslotte ook nog een goede recensie - maar ik moet bekennen dat ik er een beetje misselijk van werd; zodoende bleef de tweede helft ongelezen.

Ik weet niet over het zinnig is dit soort lectuur ter hand te nemen. Doet iemand het wel, laat hij of zij dan echter nog niet denken dat ze daarmee een goed geestelijk boek aan het lezen zijn. Het is zelfs niet denkbeeldig dat er in het lezen van dergelijke boeken een gevaar schuilt. Dit gevaar namelijk dat zich in onze gedachten het beeld afzet - het geromantiseerde beeld - dat in de geest van de romanschrijver vorm gekregen heeft en dat we daarna nooit meer helemaal kwijt raken. Maar als dat beeld in de geest van de romanschrijver en terug te vinden op de bladzijden van het boek nu eens afwijkt van wat de Heere in Zijn Woord wilde zeggen? En wat te denken van de fantasie waarmee de schrijver de dingen die de Bijbel over zo'n persoon nu net niet zegt, aanvult en opvult? Dat alles kan ons bij het lezen van Gods Woord ook wel eens danig parten spelen. We zien Johannes

of Maria of Hizkia of Tamar zoals de schrijver (schrijfster) die personen zich heeft gefantaseerd...

Wie een goed geestelijk boek wil lezen die doet er goed aan zich op andere werken te oriënteren. Er is genoeg!

Geen biografie dus. Natuurlijk zullen wel diverse biografische gegevens ter sprake komen - die reikt de Bijbel ook aan. Maar dan in het kader van de grote betekenis, die deze man en zijn werk heeft gekregen voor het welzijn van Christus' kerk door de eeuwen heen. We zullen het eerst hebben over Johannes als discipel, toen hij samen met de andere elf als het ware in op-leiding was bij de grote Meester, de Heere Jezus. Daarna zullen we letten op hoe Johannes het onderwijs dat hij had gekregen in praktijk heeft mogen brengen en hoe de Heere hem gebruikt heeft in Zijn dienst.

Een van de twaalf

De eerste keer dat we Johannes in het Evangelie tegen komen is in Joh. 1:35-39, een geschiedenis die door geen van de andere evangelisten is beschreven. Johannes vermeldt daar dat hij samen met Andreas de Heiland heeft leren kennen. Johannes de Doper door wiens prediking ze geboeid waren en bij wie ze zich hadden aangesloten, had hen op Jezus gewezen en had Hem het Lam Gods genoemd. Dat woord hebben ze begrepen en ze zijn Jezus gevolgd en de ontmoeting die ze toen met Hem hadden is van beslissende betekenis geworden voor hun verdere leven. Later hoop ik op deze gebeurtenis nog terug te komen. Het enige wat ik er hier over zeg is dat op het moment van die ontmoeting de band gelegd is tussen Jezus en Johannes; een band die sindsdien nooit meer zou worden gebroken.

Na deze eerste ontmoeting volgde een tweede, die we beschreven vinden in Mark. 1:16-20. Deze greep nog dieper in dan de eerste. Want toen werd Johannes, samen met anderen, geroepen om hun dagelijks werk achter zich te laten en zich bij Jezus' volgelingen te voegen en dan ook gedurig bij Hem te blijven. Er kwam een grote omkeer in hun leven. Van toen af behoorden ze bij de kring rondom Jezus en het is vanuit die kring dat de Meester nog weer later het twaalfstal gekozen heeft, dat onder Zijn bijzondere training en onderwijs opgeleid zou worden tot de dienst van apostelen als Jezus straks Zelf van de aarde zou zijn heengegaan. We vinden dat vermeld in Luk. 6:13vv. Het getuigenis, dat zij zouden moeten

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren, Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. Telefoon: 0184-669116. Fax: 084-2220131. Email: pand@solcon.nl. Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk. Abonnementenprijs € 8,50 per jaar. Abonnementenprijs voor de Verenigde Staten en Canada 8 dollar per jaar. Advertenties € 0,37 per mm met een kolombreedte van 6 cm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

geven aangaande Jezus en Zijn werk moest berusten op wat ze met hun eigen ogen hadden gezien en met hun eigen oren hadden gehoord.

Maar voor dat werk zijn ze voorlopig nog niet geschikt. Wel is er vanaf het begin een duidelijke verbondenheid aan Jezus en die verbondenheid is bij elf van de twaalf ook nog echt. Maar ondanks dat zijn ze vooralsnog in vele opzichten onkundig, enghartig, bevooroordeeld, bijgelovig, enzovoort. De Meester heeft nog veel werk te doen. En dan blijkt ook nog dat Hij bij dat werk meer dan eens stuit op hardleersheid en traagheid van hun kant. Ze geven ook hun vooringenomen ideeën niet zo snel prijs. Zeker, hun motief om Jezus te volgen en daarbij alles achter te laten was oprecht. Maar het ging gepaard met zoveel dat ze nog kwijt moesten raken. Hun nationalistische dromen, hun ambitieuze verwachtingen, hun onderlinge naijver. Kortom, er was voor hen op de school van Jezus veel aan te leren, maar ook veel af te leren.

Met grote trouw is de Meester echter steeds maar weer bezig geweest hen te onderwijzen en te vormen, te corrigeren en op te voeden. Veel van Zijn tijd ging daarin op. En in dat werk had Hij steeds weer dat ene doel voor ogen: het fundament van Zijn kerk moet zijn 'het fundament van apostelen en profeten' (Ef. 2:20). En op de twaalf fundamentstenen van het nieuwe Jeruzalem moeten straks de namen staan van de twaalf apostelen van het Lam (Openb. 21:14). Anders gezegd: de kerk, die Christus bezig is Zich te vergaderen zal er niet kunnen zijn zonder het getuigenis van deze apostelen.

Bij de opleiding die zij ontvangen hoort onder andere ook het element van de beproeving. Een voorbeeld daarvan vinden we in Joh. 6: alweer een gebeurtenis, die alleen door Johannes wordt beschreven en waar de andere evangelisten aan voorbij gaan. Heeft wat er toen gebeurde op Johannes nog meer indruk gemaakt dan op de anderen?

Velen van de schare, die Jezus tot nog toe gevolgd is, wandelen niet meer met Hem; ze gaan weg. Nu ze al beter beginnen te begrijpen dat Jezus niet aan hun aardse verwachtingen zal voldoen krijgen ze er genoeg van. Het aantal mensen dat Jezus volgt, slinkt.

Dat zien de discipelen gebeuren. Ze horen wat de mensen zeggen als ze hun teleurstelling over Jezus uitspreken. Ongetwijfeld is dat ook voor hen

een grote teleurstelling geweest. Het leek zo mooi: Jezus kreeg zo veel volgelingen. Nog even en de dingen zouden in Israël heel anders gaan worden. De Messias zou orde op zaken stellen. Maar die droom wordt wreed verstoord. Er wordt fors geschud ook aan hun eigen overtuiging: Is Jezus echt de Messias? Kunnen zij de boodschap van Jezus' naderend sterven verwerken? De vraag is heel reëel: Zullen wij blijven of zullen ook wij gaan, net als de anderen? En dan stelt Jezus die vraag ook nog!

Waarom is dit nodig? Wel, zolang zij bezwaar blijven maken tegen het feit, dat Jezus is gekomen om te lijden en te sterven en zo Zichzelf op te offeren in de plaats van hen die Hij komt verlossen, zullen ze nooit in staat zijn om Zijn Evangelie te verkondigen. Daarom

PINKSTERPREDIKING (2)

concrete zonde

In het vorige artikel heb ik willen aangeven, dat Petrus veel aandacht geeft aan de overtuiging van zijn hoorders betreffende hun zonde. Omdat het Pinksteren was, mogen we zeggen dat Gods Geest daar Zijn werk van maakt, om in die weg plaats te maken voor de Heere Jezus.

Ik wil daar nog nader op ingaan. Want hoe overtuigt Hij de mensen van hun zonden en om welke zonden gaat het? Het vraagt om nadere onderscheidingen, als we spreken over zonde en schuld. We moeten eerlijk erkennen dat heel veel spreken en preken over zonde toch niet raakt aan de eis der Schrift. Vaak blijft alles heel algemeen en onpersoonlijk. Wat is nu concreet zonde en wat is *uw* en *mijn* zonde?

Petrus spreekt over de bepaalde zonde van zijn hoorders tegenover de Heere Jezus Christus. Zij hebben Hem in ongeloof en vijandschap gekruisigd. Er is zonde tegen de wet en er is ook zonde tegen het evangelie. Hier gaat het om de zonde tegen het evangelie des kruises. Tegen de liefde van Christus. Tegen de Zoon van God. Dat lijkt toch wel de ergste zonde die er bestaat. Nee, het is niet de enige zonde, zoals wel geleerd wordt. Dan zegt men dat het ongeloof de enige zonde is, de enige werkelijke zonde. Dat mogen we nooit zeggen. Er is ontdekking nodig vanuit de Wet Gods, zoals ook de Heidelberger zegt. Christus heeft ook Zijn hoorders overtuigend gewezen op hun misverstaan van de wet en hun zonde daartegen als de uitgedrukte wil van God. Maar hier gaat

moet het hen goed duidelijk zijn waarom ze blijven.

Gode zij dank zijn ze gebleven. In de beproeving hebben ze de nodige genade ontvangen om standvastig te blijven. En ze hebben zich gerealiseerd dat ze in feite nergens anders meer heen konden. De brug was opgehaald; hun schepen hadden ze achter zich verbrand. En sterker nog dan voorheen hebben ze zich aan de Meester verbonden geweten. Ze weten het nu zeker, althans elf van hen, dat ze nooit meer terug kunnen. Dat is zo, als de band die ons aan Hem verbindt een band is die door Hem Zelf gelegd is. En als ooit echt ondervonden is, dat Hij alleen de woorden van het eeuwig leven heeft.

P. den Butter

het om hun zonde tegen de liefde van de Zoon Gods.

Natuurlijk, zo kunt u denken. Deze zonde hadden zij zojuist bedreven en zij hebben het dan ook zelf uitgeroepen dat Hij gekruisigd moest worden. Dat ligt bij ons anders. Dat is ten dele juist, maar in feite staan ook wij schuldig aan deze zelfde zonde. De Heilige Geest overtuigt van zonde, zo sprak Christus, "omdat zij in Mij niet geloven". Daar hebt u de zonde belicht als zonde tegen Christus.

Het komt voor dat deze zonde voor velen niet zwaar weegt. Dat gebeurt daar waar de eis tot geloof niet scherp gebracht wordt. Ongeloof is dan geen zonde. Er is dan ook geen zonde tegen Christus, want men zal zeggen dat zij Hem niet kennen en dus kan men dan ook niet tegen Hem zondigen. Zonde wordt dan veel meer gezien als hetgeen er gebeurde in het paradijs. Dat is een Bijbelse waarheid en het is heel belangrijk dat daarop gewezen wordt. Maar het wordt voor de persoon zelf weinig concreet, vanuit een misverstaan van de Schrift. Ongeloof is dan geen zonde, want men kan immers niet geloven?

Terwijl onze Belijdenis hierover zegt: "Doch dat velen, door het Evangelie geroepen zijnde, zich niet bekeren noch in Christus geloven, maar in ongeloof vergaan, zulks geschiedt niet door gebrek of ongenoegzaamheid van de offerande van Christus, aan het kruis geofferd, maar door hun eigen schuld" (DL, 2,6)

Hoe heeft ook Christus juist de Joden

niet overtuigd van hun verzet inzake het geloof in Zijn naam. In het vorige artikel spraken onze vaders in de lijn der Schrift over het bevel van bekering en geloof.

Zonde tegen het evangelie als tegen de liefde van Christus ligt diep. Zacharias heeft daarvan gesproken: "zij zullen Mij aanschouwen, Die zij doorstoken hebben en zij zullen over Hem rouwklagen; zij zullen over Hem bitterlijk kermen...; te dien dage zal te Jeruzalem de rouwklage groot zijn" (12:10,11). Een doorstoken Zaligmaar, door onze zonde en tegenstand, door onze haat jegens God en Zijn eer, is een smartelijk gezicht. Daar komt de zonde in zekere zin tot haar hoogtepunt. Hebben we dat persoonlijk wel mogen zien? Verstaan we de ernst van deze rouwklacht? Gezondigd te hebben tegen een goeddoend God, Die in Christus Zijn liefde toonde. Dan wordt ook uw ongeloof tot zonde, tot een zeer zware zonde. In het afwijzen van Christus door het ongeloof kroont u alle andere zonden in uw leven en geeft u aan dat u die zonden bemint en handhaaft. Op Golgotha blijkt de zonde van het paradijs in haar diepste ernst. We hebben in Adam gezondigd tegen God en die vreselijke zonde handhaaft ik nu, staande bij een doorboorde Heiland. Ik spreek ermee uit dat de zonde zo erg niet is, terwijl juist het sterven van Christus de diepte van het recht Gods laat zien. God neemt uw zonde zo ernstig dat Christus zo zwaar moest lijden en boeten, terwijl u en ik zelfs dat lijden nog hebben verzaard. In Christus spreekt de hemel diep ernstig over de zonde tegen de wet; Christus droeg die heilige wet en daarom moest Hij sterven. In Zijn dood blijkt nu verder ook Zijn liefde en tegen die liefde en dat evangelie zondigt een ieder die volhardt in ongeloof.

Van deze zware zonde heeft Petrus zijn hoorders overtuigd. Hij wist wel dat zijn hoorders juist van nature deze zonde volkomen zouden ontkennen en van de hand wijzen. Hij wist dat hij hun diepste verzet opriep met deze overtuigende preek; maar hij heeft eerlijk zijn hoorders aangegrepen in hun diepste verzet tegen Christus en hij heeft hun schijnvroomheid ontmaskerd. Dat zal met ons ook steeds weer moeten gebeuren. Als we dat gevoelen, lopen we niet meer zo gerust de kerk uit na de prediking van Zijn recht en genade. We blijven dan ook niet langer steken in onze onmacht, maar we krijgen dan oog voor onze onwil. Maar dat moet de Heilige Geest wel leren. Anders blijft alles een slag in de lucht. Hier heeft de Heilige Geest van

die zonde overtuigd en dat geeft ons onderwijs aangaande de prediking.

bekering en geloof

Een tweede opmerking over de preek van Petrus heeft te maken met zijn antwoord op de vraag van hen, die verlegen werden onder hun schuld. Hij houdt deze mensen dan de eis van bekering voor. "Bekeert u en een iegelijk van u worde gedoopt....". Had hij niet beter kunnen oproepen tot geloof? Hier ligt een verschil. Vraagt de Heere nu geloof of vraagt Hij bekering?

Voor mijn waarneming wordt in onze dagen de eis tot geloof sterk benadrukt. Vaak ook zonder de noodzaak van waarachtige bekering te stellen. Christus heeft beide zaken beklemtoond: "Bekeert u en gelooft het evangelie" (Mark.1:15). Twee woorden en twee zaken. In deze beide woorden ligt de ommekeer van de zondaar verklaard. Zeker vinden we ook in Gods Woord soms alleen sprake van geloof of van bekering, maar deze beide woorden samen geven de volle werkelijkheid aan. Paulus riep de stokbewaarder op tot het geloof in Christus (Hand.16:31). De profeten uit de dagen van het Oude Testament spraken doorgaans over bekering.

Het woord dat Petrus gebruikt voor bekering, betekent o.a.: berouw hebben. Door de preek van Petrus loopt, alhoewel niet als zodanig benoemd, wel de lijn van het geloof, maar de bekering staat toch voorop. Anders dan in veel preken van onze tijd, zoals ik al zei. De oproep: Je moet geloven, is wel een Bijbels bevel, maar men vergeet dan de eis: Bekeert u. Dat betekent: kom tot berouw, ga anders denken over uw schuld, kom tot een andere levenswandel. Ik vrees dan dat vaak het geloof wordt aangegrepen, zonder de eis der bekering. Geloof geeft dan blijdschap en er behoeft maar weinig mis te gaan of we zien dat geloof als een daad van de mens. Bekering echter brengt ook tot een heilzame droefheid. Dus is de oproep tot geloof, zonder de noodzaak van de bekering, een eenzijdige benadering. U komt dan in de buurt van wat de Heere Jezus Zelf zei dat er mensen zijn die het Woord met blijdschap aannemen, maar slechts voor een tijd.

Ik weet natuurlijk wel dat er ook mensen zijn die alleen maar spreken over de noodzaak van de bekering. "Je moet bekeerd worden!" Een bekende uitdrukking, waarin u toch ook een misverstaan van Gods Woord opmerkt. Want de Schrift zegt bijna altijd: Bekeert u! (als een bevel).

Bekering en geloof. Daarin gaat de

vrijmacht Gods en de verantwoordelijkheid van de zondaar samen. Gods werk, uitkomend mede ook in het werk van mensen. Blijdschap en droefheid, hoofd en hart, geloof en wandel.

Juist bij de uitstorting van de Heilige Geest, is het verrassend te zien dat Hij primair spreekt over bekering. Ik trek daar dan de conclusie uit dat de weg der bekering absoluut nimmer verzwegen mag worden. Niet alleen geloven, maar ook zich bekeren. Niet alleen zich bekeren, ook geloven. Geloof denkt men soms in een enkel moment, eens en voor altijd, te kunnen bewerken, maar bekering ziet op het gehele leven. Juist tegenover het accent op de blijdschap, spreekt de tekst over berouw en droefheid. Gewerkt vanuit de liefde Gods.

Er ligt voor mijn besef een groot gevaar in het eenzijdig accentueren van het geloof als blijdschap, terwijl men, vreemd genoeg, juist zich verzet tegen droefheid en berouw. Men verstaat dan de kracht en de rijkdom er niet van. Er is een blijdschap waarvan Gods Woord zegt dat het hart zelfs in het lachen smart zal hebben (Spr.14:13). In de droefheid over de zonde ligt een innerlijke, verborgen vreugde. Het is een droefheid, gemengd met hoop en verwachting. Er ligt liefde Gods in verklaard. Het zwaard der wet, zei Wisse, is gedoopt in het bloed van Christus. Zie het als een volle Bijbelse waarheid dat bekering en geloof samen gaan. Er is geen bekering zonder geloof en geen geloof zonder bekering. Van beide zaken komen echter wel schijngeesten voor. Dat kan nooit gebeuren, als de volle schriftuurlijke waarheid klinken mag. Bekering en geloof. U kunt u slechts bekeren door de kracht van een verborgen geloof. Hoezeer gaat een verloren zondaar in de weg der bekering geloof hechten aan Gods Woord. Juist door dat Woord te geloven, komt hij tot berouw. Berouw omdat er gezondigd werd tegen Gods wil en wet; berouw omdat de liefde van Christus zo versmaad werd. Vanuit dat verborgen geloof komt er dan ook een koerswijziging inzake de levenswandel. Mogen we deze lessen leren, dan blijkt er ook geen geloof zonder bekering te zijn. Geloof kan niet optreden zonder bekering. Het geloof in Christus brengt dan tot waarachtige dankbaarheid, waardoor het leven anders wordt.

Wat een rijkdom, als Gods Geest meekomt in de weg der bekering, zoals hier in Handelingen. De hoorders werden dodelijk gewond in hun hart, zo lezen we. Wat een heilzame vraag: Wat zullen wij doen, mannen broeders? Voor-

al als dan gehoord wordt dat er niets te doen valt dan het werk Gods te aanschouwen. "Gijlieden hebt nu wel droefheid, maar Ik zal u wederom zien en uw hart zal zich verblijden en niemand zal uw blijdschap van u nemen" (Joh.16:22); dat geldt ook van deze droefheid. Over het karakter van deze droefheid zou nog veel te zeggen zijn,

maar ik laat het nu hierbij. Tot de be-droefden van hart, klinkt het woord: "deze dag is onze Heere heilig; be-droeft u niet want de blijdschap des Heeren, die is uw sterkte" (Neh.8:11). Christus kwam om de treurenden Si-ons te troosten. En zalig die treuren, want zij zullen vertroost worden!

P. Roos

DE BELIJDENIS VAN EEN GEBROKEN KERK (5-SLOT)

In zijn boek over de Dordtse Leerregels spreekt dr. W. Verboom op diverse bladzijden zijn blijdschap uit over het reformatorisch gehalte van die Leerregels. Dat geldt volgens hem vooral als de Dordtse vaders de kracht van het Woord van God belijden en als ze de nadruk leggen op de welgemeendheid van de Evangeliebediening. Dr. Verboom hoort hierin iets terug van het Woordgebonden spreken van de reformatoren. Het *sola fide* (alleen door het geloof) en *sola Scriptura* (alleen de Schrift) van de Reformatie is dus ook ten volle de belijdenis van Dordt.

Ik wil hier graag en van harte mee instemmen. Canon 2, 5 spreekt over de belofte van het Evangelie die "zonder onderscheid moet verkondigd en voorgesteld worden, met bevel van bekering en geloof." Ik zeg het dr. Verboom na dat dit artikel van grote zuiverheid is en een illustratie van het kostbare reformatorische erfgoed [228].

Enkele bladzijden verder is canon 3/4, 7 aan de orde. Daarin wordt beleden dat het Gode behaagt mensen zalig te maken "door de kracht van de Heilige Geest en door het Woord of de bediening der verzoening". Als toelichting lees ik dat wanneer het Evangelie van de Messias klinkt de bediening van de verzoening plaatsvindt. Dit is de koninklijke weg waarlangs de Heere mensen wil vernieuwen. Ook van dit artikel zegt dr. Verboom uitdrukkelijk dat het uitmunt in reformatorische eenvoud en schoonheid [235].

Wie een enkele bladzij omslaat, komt nog zo'n instemmend getuigenis tegen. En opnieuw is het ook namens mij gezegd. Het is bij canon 3/4, 8. Vanwege de heldere inhoud citeer ik haar geheel: "Maar zovelen als er door het Evangelie geroepen worden, die worden ernstig geroepen. Want God betoont ernstig en waarachtig in Zijn Woord wat Hem aangenaam is, namelijk dat de geroepen tot Hem komen. Hij belooft ook met ernst allen die tot Hem komen, de rust der zielen en het eeuwige leven." In zijn toe-

lichting wijst de schrijver erop dat de remonstranten op dit punt een zwaar verwijt aan de calvinisten richtten. Ze zeiden dat het onmogelijk is dat de Heere mensen die Hij van eeuwigheid verworpen heeft, ooit welgemeend kan roepen als Hij hun het Evangelie doet verkondigen. De Heere heeft voor hen immers de zaligheid niet bestemd. Welnu, dan laat Hij, volgens de remonstranten, het heil hun ook niet aanbieden. De Dordtse vaders echter vinden dat een onjuiste conclusie. Wanneer de Heere het Evangelie laat verkondigen, dan doet Hij dat volkomen ernstig en welgemeend. Het is Zijn geopenbaarde wil dat zondaren tot Hem komen. Hij belooft zelfs ieder die tot Hem komt de rust der zielen en het eeuwige leven. Dr. Verboom concludeert dat ook dit artikel glanst van reformatorische kwaliteit [236].

Ik meen dat hier goede dingen worden gezegd. De krachtige en heldere belijdenis van Gods eeuwig voornemen komt niet in mindering op de onbevangen en onbekrompen prediking van Gods Woord. Het behaagt de Heere dat zondaren tot Hem komen. Hij heeft geen lust aan de dood van de goddeloze. Maar Hij heeft daaraan lust dat deze zich bekeert en leeft. De Heere wacht om genadig te zijn. Hij heeft het betuigd dat Hij tot het zaad van Jakob niet heeft gezegd: "Zoek mij te vergeefs!" Dat alles mag en moet gepredikt worden. De belijdenis van de eeuwige en soevereine raad des Heeren doet geen enkele afbreuk aan de prediking van het Evangelie als de bediening der verzoening. De Dordtse Leerregels tonen het: voluit wordt de dubbele predestinatie beleden, uitkomend in verkiezing en verwerping, maar even helder klinkt de prediking van het Evangelie door, gericht aan allen en een ieder die zich onder het gehoor ervan bevinden.

niet meer preken...

Maar nu doet zich iets merkwaardigs voor. In zijn boek distantieert dr. Verboom zich van de dubbele predestina-

tie, zoals de Leerregels die belijden. De vorige keer schreef ik er al over. Wat de verkiezing tot zaligheid betreft, zo schrijft hij, gaat Gods besluit aan het mijne vooraf. Verkiezing is van eeuwigheid en uit enkel genade. Maar als het over de verwerping gaat, gaat het besluit van de mens aan het besluit van God vooraf. Alleen als ik Hem verwerp, zal Hij mij verwerpen.

Vanwaar deze correctie, ja deze omkering van 'Dordt'? Het is vanwege de prediking, zegt dr. Verboom. Als 'Dordt' gelijk heeft, dan kan ik niet meer preken. Als het waar is wat de Leerregels belijden aangaande de verwerping van eeuwigheid, dan kan ik vanaf de preekstoel niet meer preken dat de Heere aan allen Zijn genade aanbiedt. Hoe kan God nu de zaligheid aanbieden aan degenen die Hij verworpen heeft? Aldus de mening van de schrijver, gepubliceerd in het Reformatorisch Dagblad van 24 november 2005, in een gesprek over zijn nieuwverschenen boek.

Opvallend is dat dr. Verboom hier een motief hanteert dat hij blijkens pagina 236 van zijn boek al bij de remonstranten had aangetroffen. Ik citeerde het zojuist. Dubbele predestinatie van eeuwigheid en Evangelieprediking zijn niet te combineren; die spanning is te groot. Zo zeggen Arminius en de zijnen het. Zo zegt dus ook dr. Verboom het. En dat terwijl de Synode van Dordt beide laat staan.

Die spanning tussen predestinatie en prediking is op twee manieren af te zwakken. 1. Allereerst door aan de ene kant de predestinatie hoog te houden, maar anderzijds de belofteprediking en de aanbieding van de zaligheid te beperken tot de uitverkorenen. Zo gebeurt het in bepaalde delen van de gereformeerde gezindte. Deze lijn noemen we het hypercalvinisme. 2. Dr. Verboom doet het op een andere manier. Hij kiest op dit punt de lijn van de remonstranten. Ter wille van de Evangelieprediking versmalt hij de leer van de verwerping. Hij reduceert haar tot Gods reactie op des mensen ongeloof. Maar beide 'oplossingen', de hypercalvinistische en de remonstrantse, doen aan de waarheid van Gods Woord tekort. En beide wijken af van de gereformeerde belijdenis.

en toch preken!

Ik zou een pleidooi willen voeren voor een prediking waarin het soevereine welbehagen van de Heere een fundamentele plaats heeft. Getrouw aan de Heilige Schrift. Waarin het de mensen gezegd wordt dat het genade is om genade te ontvangen. En waarin tel-

kens duidelijk zij dat de bron van de zaligheid in de eeuwigheid ligt, in het hart van de rechtvaardige en barmhartige God. Een prediking waarin onmiskenbaar blijkt dat zelfs de zonde van ongelooft en bekering de Heere niet verrassen. *Hij ontfermt Zich diens Hij wil en Hij verhardt dien Hij wil.* Immers, *het is niet desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods...*

Ik voer een pleidooi voor een prediking waarin zowel de dodelijke onmacht van de mens alsook zijn hardvochtige onwil tot de zaligheid getekend worden. Niemand is uit zichzelf in staat en evenmin gewillig om tot God en tot Zijn Christus te komen. Slechts het onweerstaanbare werk van de Heilige Geest kan hem vermurwen en verbreken.

Tegelijkertijd bepleit ik een prediking waarin het Evangelie van Gods genade ruim en rijk wordt aangeboden. Een prediking waarin de kabinetten van de evangelische beloften voor allen zeer wijd zijn geopend. Alsof er geen dubbele predestinatie zou zijn – terwijl het de prediking is waardoor de Heere Zijn eeuwige besluiten gaat uitvoeren. En alsof de mens geen hard en Goddevijandig hart met zich meedraagt – terwijl het is door de prediking van het Evangelie dat de Heere die harten gaat verbreken, of verharden...

Enerzijds mogen de predikers niets afdoen van het schuldige onvermogen en de zondige onwil van de mens om tot God te gaan. En ze mogen ook niets afdoen van de verborgenheid van Gods eeuwige raad. Maar anderzijds hebben ze de plicht krachtig en dringend te nodigen tot het heil in de Heere Jezus Christus. Ze mogen niet nalaten de zaligheid die in Hem is aan te bieden, tot zelfs aan de meest verdorven zondaar toe. De prediking moet een appèl op het hart zijn. En een proclamatie van de bereidwilligheid van de drie-enige God om verloren zondaren te zaligen.

een gelijke volmacht

Maar hoe zit het dan met Gods eeuwige besluiten? Staan die een onbelemmerde prediking en genade-aanbieding niet in de weg? Het antwoord is ontkennend.

Als voorbeeld haal ik de Schotse prediker Ralph Erskine aan. Zijn belijdenis aangaande de predestinatie was geen andere dan die in onze Dordtse Leerregels is verwoord. Ik weid daarover hier niet verder uit. U leze slechts zijn verklaring van de Catechismus van Westminster (*De kennis der zaligheid*, deel I. Oostburg z.j., pag. 72-77). Maar tegelijkertijd erkende Erskine dat deze

leer van de persoonlijke verkiezing en verwerping de algemene roeping van het Evangelie niet beperkt. Want, zo zegt hij, de opdracht van Christus aan Zijn apostelen betreft de schepselen als zodanig, *"niet zoals ze verkoren of verworpen zijn, maar zoals ze verloren zondaren zijn van Adams geslacht; daarom hebben allen die het Evangelie horen een gelijke volmacht om te geloven"* [a.w., pag. 77].

Zo functioneerde het ook bij hem en bij vele andere gereformeerde predikers. Als voorbeeld daarvan haal ik een gedeelte aan uit de preek van Ralph Erskine over Genesis 49: 10, *'de vergadering der volken tot Sion'*.

"Het is een duivelse redenering om te zeggen: 'Ik weet niet of ik een uitverkorene ben en daarom hoeft ik niet tot Christus te komen.' Maar het is daarentegen een Goddelijke redenering om te zeggen: 'Ik weet niet of ik een uitverkorene ben en daarom zal ik tot Hem komen, opdat ik het weten mag, omdat het anders onmogelijk is dit te kunnen weten.' De verkiezing is in Christus: 'Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem.' Daarom kan zij buiten Hem niet gezien of gekend worden.

Nu zult u misschien zeggen: 'Maar als ik niet uitverkoren ben, zal ik geen genade ontvangen om te komen.' Het is zeker, dat wanneer u geen wil hebt om te komen, u dan ook geen genade hebt om te komen. Maar omdat u niet komen wilt, wie zult u anders van uw vijandschap moeten beschuldigen dan uzelf die niet tot Christus komen wilt? Zult u klagen dat u geen ge-

nade hebt om te komen en nochtans het Evangelie van genade verwerpen, hetgeen u alleen gewillig maken kan? Waarom zult u dan sterven, o huis Israëls? (...)

Al is het dat u tot op deze dag nog nooit bent gekomen, zo bent u nochtans nú welkom om in te komen, hoewel u al uw dagen hebt buiten gestaan. (...) Al is het dat u zo onwillig bent als nooit tevoren, en al is het dat u vanwege uw kwaadwilligheid tegen Hem, op het punt zou staan om in de poel van vuur en sulfer neer te storten, weet nochtans, o duivelse vijand van God en van Christus, dat Hij u roept om tot Hem te komen, zeggende: 'die wil, die kome.' O, wilt u niet tot Mij komen? Waarom zou u sterven? 'Zo waarachtig als Ik leef, zo Ik lust heb in uw dood. Maar Ik heb oneindig meer lust in uw komen tot Silo, in Wie al Mijn deugden en eigenschappen verheerlijkt zijn en waarin Ik een welbehagen heb.' En zo deze roeping de verborgen wens en de begeerte in uw ziel ontsteekt, zeggende: 'O, dat Hij kome om mij bijeen te vergaderen!', ziet, Zijn vergaderende armen zijn tot u uitgebreid en u zult Hem zo welkom zijn, als ooit een ziel Hem geweest is van het begin van de wereld af."

N.a.v.: Dr. W. Verboom, *De belijdenis van een gebroken kerk. De Dordtse Leerregels – voorgeschiedenis en theologie*. Uitgeverij Boekencentrum te Zoetermeer. ISBN 90-239-1064-8. Paperback. 320 pag. Prijs € 22,50.

J.M.J. Kieviet

WAT EEN ONDERWIJS OOK VOOR NU!

1 Tim. 4:9-12

Paulus wijst erop dat de godzaligheid alles overtreft. Zij heeft een belofte voor het heden en de toekomst. Hoe rijk. Hoe groot. Zelfs verrukkend. Maar zij vraagt oefeningen. Een leven van training en inspanning. Een zich oefenen in zelfverloochening, in gehoorzaamheid te leven naar de wil van de Heere. Dit vraagt veel gebed om het te kennen en vol te houden. Dit leven is niet zonder hoop en die hoop vergaat niet, want de belofte des Heeren blijft bestaan. Men zal leven. Nu en in de toekomst. Het heden gaat over in de eeuwige toekomst. Vandaar dat de oefening in de godsvrucht iets anders is dan de lichamelijke oefening. Die zinkt in het niet, want zij geeft niets voor het geestelijk leven. Zij heeft geen heilbelofte. Het mag wel geno-

teerd worden, want opschuiving naar de kant van de wereld is er, of het gecombineerd willen leven. Die levensmentaliteit ligt niet ver bij ons vandaan. Ook moet onthouden worden, dat het oefenen in de godzaligheid, in het godzalig leven, geen saai leven is, zonder enige aantrekkelijkheid. Wie dit meent heeft het mis. Paulus, die het heeft over de godsvrucht, waarbij training en inspanning betrokken zijn, is voor ons een levensvoorbeeld. Zeker, strijd, moeite en druk ontbreken niet, maar daarin wordt gezien dat men een volgeling is van de Heere Jezus. Het leven in godsvrucht is goed en rijk. Daar was Mozes zich ook goed van bewust. Wie het kent, wil het voor geen goudstaven ruilen. Paulus voegt aan zijn overtuiging toe:

dit is een getrouw woord en alle aan-neming waardig (vs. 9). Het is opval-lend dat Paulus, met dezelfde formule die in 1 Tim. 1: 18 staat, zijn uitspraak in vers 8 bekrachtigt. Zij is voor hem fundamenteel, onwankelbaar. Zij staat vast als een rots. Zij verduurt de eeu-wen en wordt steeds waar. De belofte van de Heere voor het tegenwoordige en het toekomstige leven is een on-wankelbare zaak. Was deze belofte er niet geweest, dan was het leven van Paulus een grote mislukking ge-weest. Timotheüs, we behoeven niet te wanhopen en we gaan in de strijd niet ten onder. De belofte des Heeren faalt niet en zij gaat zelfs verder dan de grenzen van deze tijd. Timotheüs, met het oog daarop arbeiden wij en worden gesmaad omdat wij gehoopt hebben op de levende God, Die een Behouder is van alle mensen, maar allereerst van de gelovigen (vs. 10). Onze arbeid, onze inspanning, onze worsteling en zelfs de ondervonden smaadheid staan niet los van het le-ven bij de belofte des Heeren. Paulus kan daarvan spreken en wij weten het uit zijn brieven. Het boek Handelingen wijst erop. Als het over smaadheid gaat, werd Paulus bijzonder gelas-terd door joodse dwaalleraars. Maar moedeloos is hij niet geworden. De zwoegende arbeid en de ondervin-ding van smaadheid leidde niet tot af-weten, noch minder tot aflaten, maar tot aanhouden, tot doorgaan. Als nu Paulus in vers 10 in de meervouds-vorm spreekt, dan betreft hij Timo-theüs en anderen erbij. Wij allen, dus ook jij Timotheüs, hebben onze hoop gevestigd op de levende God. We hebben geen afgod. Naar menselijke gedachte kan een afgod leven, maar hij is dood. Hij hoort, spreekt en helpt niet. Maar wij bezitten een levende God en wie op Hem hoopt ontvangt het leven. Hij toont het. Hij maakt het waar. Hij is zelfs een Behouder van alle mensen. Deze uitspraak mag niet lei-den tot de gedachte van zalig maken. Dit is in strijd met het Woord van de Heere. Daarin staat de eeuwige straf van hen die verloren gaan. Er is naar de wil van de Heere onderscheid. Maar de belijdenis dat God de Heere de Behouder is van alle mensen be-tekent dat Hij alle mensen het leven geeft en hen onderhoudt. Te Athene, op de Areopagus, zegt Paulus, waar hij het over de eeuwige, alomtegen-woordige Heere heeft, de alles bezit-tende Heere, dat Hij alle mensen het leven, de adem en alle dingen geeft, Hand. 17:25. Zijn zorg voor dit leven en in dit leven is groot. De Heere is goedertieren. In Zijn prediking wijst de Heere Jezus erop. Zijn Vader laat Zijn

zon opgaan over bozen en goeden en Hij laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. David roept uit: Heere, Gij behoudt mensen en beesten. Overal wordt gezien en on-dervonden wie de Heere is. Bijzonder wordt dit gekend door de gelovigen. Hij is hun Zaligmaker. Hij redt uit alle nood. Allen die Hem zoeken, op Hem betrouwen, worden niet beschaamd. Al hebben zij veel strijd en blijft smaadheid hen niet onbekend. Alles wat voor Hem en Zijn dienst gedaan wordt, Timotheüs, is niet ijdel. Niet te-vergeefs! Vandaar dat Paulus schrijft: beveel deze dingen en leer ze (vs. 11). Breng de mensen dit bij en onderwijs hen hierin. Wat Paulus Timotheüs ge-schreven heeft, moet Timotheüs niet voor zichzelf houden. Deze opdracht mogen de ambtsdragers van nu niet naast zich neerleggen. We moeten la-ten horen en zien wat het belangrijk-ste is en waar het op aan komt in het leven. Aan de opdracht wordt door Paulus het volgende toegevoegd: "niemand verachte uw jonkheid, maar zijt een voorbeeld der gelovigen in woord, in wandel, in liefde, in de geest, in geloof, in reinheid" (vs. 12). We bemerken dat Paulus Timotheüs goed kent. De terughoudendheid kan post vatten. Zijn leeftijd kan veel los-maken. Van buitenaf kan er het een en ander gezegd worden, of men kan iets laten merken in de houding. Niets mag Timotheüs afschrikken van

zijn opdracht of weerhouden van zijn taak. Hij moet zich kwijten van zijn taak. Hij mag ongeveer 35 jaar oud zijn en dat was toen betrekkelijk jong voor de ambtelijke dienst. Timotheüs moet doorgaan met het dienstwerk, want de Heere heeft hem in de dienst geplaatst. Hier is een vaderlijke vriend aan het woord die hartelijk bijstaat in het dienstwerk. Zo'n vriend is een ge-schenk van de Heere, ook vandaag. Zo'n vriend spoort aan, maar wijst ook op de plicht, gelijk Paulus dat doet. Timotheüs moet een voorbeeld zijn in zijn prediking en vermaning, in levensgedrag, in levensstijl. Woord en leven dienen samen te gaan. In liefde. Zoekend het welzijn van de gemeen-te. Zelf kennend geloofskracht en de werken van het geloof. Welk een op-dracht! Is dit te zwaar voor de jonge Timotheüs? Kan Paulus er wel aan voldoen? We dienen te onthouden wat Paulus voorhoudt, wat Paulus zegt van de evangelische plicht. Bij die plicht dient bijzonder iedere ambts-drager te leven. Het leven erbij is eis. En wat de Heere vraagt, geeft Hij. Zijn Geest en genade leiden daartoe. Dit geeft vandaag kracht en moed om met het dienstwerk verder te gaan. De Heere houdt staande, levende in een tijd van normloosheid en waar-denverachting. Want Hij Die roept is getrouw, Die het ook doen zal.

M.C. Tanis

ARTHUR PINK (1)

Praat niet over jezelf, dat is een slechte gewoonte.

Met dit principe werd Arthur Pink op-gevoed.

En aan dit principe heeft hij zijn leven lang gevolg gegeven.

Van 1922 tot en met 1953 gaf hij zijn maandblad "Studies in the Scriptures" uit.

Bijeen gebundeld hebben we dus 32 jaargangen met artikelen van Pinks's hand. Maar hij die een levensbeschrij-ving van Pink wil maken, vindt in al die jaargangen maar weinig over de man Pink zelf. Natuurlijk is er wel het een en ander van zijn leven bekend.

De presbyteriaanse predikant ds. Iain H. Murray publiceerde in 1981 een biografie van Pink. Dezelfde man die het bekende boek "The forgotten Spurgeon" schreef.

Uit Murray's boek komen we wel het een en ander te weten over Pink.

De man die zijn principe: praat niet over jezelf, trouw bleef tot zijn dood.

Het mooie van dit principe was de keerzijde. Spreek veel over God, Zijn Woord en Zijn Christus.

Wel, en dat heeft Pink gedaan.

Pink heeft een paar boeken geschre-ven, hoewel hij zijn pen tientallen ja-ren aaneen bijna dagelijks hanteerde, ter vulling van het reeds genoemde maandblad "Studies in the Scriptu-res". Daarin schreef hij zijn vervolg-artikelen over bijv. 'De totale verdor-venheid van de mens', Elia en Elisa, 'De voldoening door Christus', 'Gods soevereiniteit', David, Jozua, en Gods eigenschappen. De boeken die we thans van Pink hebben zijn een bun-deling van de artikelen over genoem-de onderwerpen.

We kunnen van Pink zeggen dat hij gepredikt heeft door middel van zijn pen. Onvermoeibaar was zijn pen. Tot hij er bij neeviel.

En Pink heeft opgeschreven wat hij uit Gods Woord ontdekte. Hij heeft in het Woord gegraven als weinig ande-

ren. En wat hij in de goudmijn van het Woord ontdekte, hield hij niet voor zichzelf. Hij werd gedreven om het door te geven.

Hij heeft ook wel gepreekt. Maar meer geschreven. Daarin bijgestaan door zijn vrouw Vera.

Kinderen hebben ze niet gekregen. Toch mogen we Pink een vader noemen. Een vader van geestelijke kinderen. Het is immers beloofd dat Gods Woord nooit ledig tot Hem zal wederkeren?

De apostel Johannes hield zijn tweede briefje maar kort; hij schreef dat hij wel veel te zeggen had, maar dat hij het niet wilde door middel van papier en inkt. Zijn derde briefje, aan Gajus, is ook kort. Daarin schrijft hij dat hij eveneens nog het een en ander wilde zeggen, maar niet schriftelijk, niet met inkt en pen.

Papier, inkt en pen, waren juist de attributen van Pink. Laten we hem noemen: de prediker met de pen. En hij wordt nog gelezen, nadat hij gestorven is. Er zijn nu meer lezers dan toen hij zijn artikelen schreef.

Goed, Pink, de prediker met de pen. Wie was hij?

Arthur werd geboren op 1 april 1886 in het Engeland van Queen Victoria. Zijn wieg stond in het plaatsje Nottingham. In geestelijk opzicht was het een donkere tijd. De beroemde bisschop van Liverpool, J.C. Ryle klaagde over on- en bijgeloof binnen de kerk. De bekende C.H. Spurgeon zag dit ook. Maar in het geboortjaar van Pink schreef hij dat we niet moesten vertwijfelen aan de macht van God. Als er een Paulus nodig is, kan God hem immers schenken? God kan een andere Augustinus doen opstaan, een man die *zijn geleerde pen* hanteert.

Misschien hebben vader en moeder Pink deze woorden van Spurgeon wel gelezen!

Vader Thomas was 37 toen Arthur werd geboren; Thomas handelde in mais. Hij hanteerde thuis streng enige vaste leefregels. De zondag werd stipt in ere gehouden. De post, die ook op zondag kwam, werd ongeopend weggelegd, het speelgoed van de kinderen werd opgeborgen, en aan de kinderen werd christelijke literatuur gegeven. Na de morgendienst kwam het middageten en daarna las vader voor uit boeken, zoals de christenreis. Vader Pink had een grote eerbied voor de Heere Jezus. Hij poetste zijn schoenen altijd door en door en Arthur, die zijn vader eens vroeg, waarom hij zijn schoenen altijd zo goed poetste, kreeg ten antwoord: ik poets ze, alsof de Heere Jezus ze dragen moest!

Toen zijn vader aan tafel de krant aan het lezen was, zei hij plotseling: Ach, dat spijt me nou, dat ze dat nu zo maar neerschrijven hier! Wat dan, was de vraag. Hier, zei hij, staat een aankondiging van de kroning van prins Edward in de Westminster kerk. Ze hebben er geen D.V. bij gezet!

Dit voorval bleef de jonge Arthur bij, omdat de geplande kroning van Edward op het laatste moment niet door kon gaan en uitgesteld moest worden vanwege een blindedarmontsteking!

Van Arthur's jeugd is maar weinig bekend. Wel is het duidelijk dat zowel bij hem als bij zijn broer Frank en zuster Louise de geestelijke vrucht van hun opvoeding uitbleef, ja, dat ze meer en meer in ongeloof vervielen. Arthur was goed in leren, maar dwaas in 's hemels wegen. Tot groot verdriet van zijn ouders zei hij het christendom vaarwel en werd hij een theosofist en geloofde zelfs in re-incarnatie. Hij bezocht theosofische bijeenkomsten en was dikwijls een van de sprekers. Het kwam zelfs zo ver dat hij een bekend voorganger onder deze wijsgerige stroming werd!

Intussen zat vader Thomas niet stil. Hoe laat zoon Arthur ook thuis kwam van zijn vergaderingen en spreekbeurten, hij wachtte hem altijd op, zeer tot Arthurs verveling, en wenste zijn zoon dan welterusten, maar voegde er altijd een bijbeltekst bij.

Op zo'n avond in het jaar 1908, toen Arthur weer langs zijn vader heen glipte en de trap op naar boven stormde, riep zijn vader hem na: "Er is een weg, die iemand recht schijnt, maar het laatste van dien zijn wegen des doods", Spreuken 14:12.

Deze woorden brachten een ommekeer in zijn leven; het werd net zo'n ommekeer als bij Saulus van Tarsen. Arthur sloot die avond de slaapkamerdeur achter zich, en wilde gaan studeren op een nieuwe speech voor een theosofistische vergadering, maar het lukte hem niet. De woorden, gesproken door zijn vader, bleven terug komen. Hij besloot een bad te nemen en het opnieuw te proberen, maar de woorden bleven hem bij: Er is een weg, die iemand recht schijnt, maar het laatste van dien zijn wegen des doods. Toen hij weer aan de voorbereiding van zijn toespraak begon, bleven die woorden als hamerslagen op zijn geweten slaan, tot hij het niet meer uit kon houden en voor de Heere neerviel. De Heilige Geest overtuigde hem zo krachtadig van zijn schuld en drong hem zo aan om tot de Heere te vluchten, dat hij, net als Paulus, drie dagen lang op zijn kamer bleef,

niet at en niet dronk, en bad om Gods genade. Zijn vader en moeder, niet onkundig van zijn strijd, bleven deze drie dagen onafgebroken bidden voor hun zoon. En toen Arthur op de derde dag naar beneden kwam en vertelde wat de Heere aan zijn ziel gedaan had, riep zijn vader: Loof God, mijn zoon is verlost!

De afspraak met de theosofisten om daar te spreken, veranderde hij niet, maar toen hij achter de kathedraal stond vertelde hij van zijn bekering en vermaande zijn hoorders om de Heere te zoeken. Er ging een gekreun op onder de toehoorders, en velen verklaarden dat Arthur Pink plotseling krankzinnig was geworden.

K. Hoefnagel

CURSUS KERKELIJK ORGELSPEL VOGG WEER VAN START

De Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten (VOGG) biedt al diverse jaren de cursus kerkelijk orgelspel aan. Organist zijn in de eredienst vraagt om vaardigheden. Niet alleen de muzikale vaardigheid, maar ook de bezinning op en de theorie achter de rijke melodieën die de teksten ondersteunen.

Als vereniging heeft de VOGG veel te bieden. Voor één van onze "diensten", de cursus kerkelijk orgelspel, vragen wij uw aandacht.

De cursus kerkelijk orgelspel is een tweejarige cursus, waarin de vakken Solfège (ritme tikken en maat horen), Algemene Muziektheorie en Muziekgeschiedenis (w.o. ook liturgie en orgelbouwkunde) worden gedoceerd en aan het einde van het eerste cursusjaar worden geëxamineerd.

Aan het einde van het tweede jaar kan de cursist bij voldoende resultaat het "Getuigschrift Orgelspel-A" in ontvangst nemen.

De lessen worden gegeven in Rotterdam in het Wartburg College, locatie "Guido de Brès" op zaterdagmorgen van 9.00 tot 12.30 uur.

Uitgebreide informatie en het inschrijvingsformulier voor de cursus 2006/2007 is beschikbaar via de website van de VOGG

(www.kerkenmuziek.nl)

U kunt ook contact opnemen met de cursusleider, de heer Henk C. de Gelder, telefoon (0186) 69 20 88.

BOEKBESPREKINGEN

Met open mond, jongeren in prediking en pastoraat, onder redactie van: A.P. de Jong, W.A. Mak, M.B. van Middelkoop en W.L. van der Staaij. Paperback, 140 blz., € 11,50 (exclusief verzendkosten), € 14,50 inclusief verzendkosten. Vormgeving en druk: Drukkerij Verloop, Alblasserdam, ISBN- 10: 90-78330-02-3.

Deze bundel is verschenen ter gelegenheid van het afscheid van Kees van Vianen en Luuk Oevermans van het LCJ bestuur, die vele jaren hun bijdrage hebben gegeven aan het werk van de LCJ. De bundel begint met een waardevol artikel van prof. dr. A. Baars over de prediking: "Verstaanbare prediking anno 2006." Dan volgt een artikel van drs. M.J. Kater "De zegen van het gekluisterd luisteren." Vervolgens treffen we een artikel aan van drs. A. van der Zwan "Het nut van de sacramenten voor jongeren." Dan schrijft ds. P. den Butter een bijdrage getiteld: "Delven in de goudmijn van de gereformeerde belijdenis." Ds. H. Korving schrijft over het catechiseren. Dhr. A.D. Aarnoudse levert een bijdrage over het huisbezoek. Mw. M.A. Tanis schrijft over kerkelijk jeugdwerk en haar doel. Ds. A.K. Wallet reikt bouwstenen aan voor bezinning op de waarde van het gemeente-zijn. Tenslotte schrijven dhr. M.B. van Middelkoop, Mw. C.M. Nooteboom en Mw. C. Romeijn over jeugd en jongerenpastoraat in de gemeente. Achterin zijn de personalia van de auteurs opgenomen.

Wanneer we alle waardevolle zaken die in deze bundel te vinden zijn naar voren zouden willen brengen, zou dit een groot artikel opleveren. We willen volstaan met de aansporing deze bundel te lezen. Ook willen we naast waardering enkele kanttekeningen plaatsen die opbouwend bedoeld zijn. Het artikel over de sacramenten zou aan waarde gewonnen hebben wanneer bij het schrijven over het Heilig Avondmaal behandeld zou zijn voor wie dit sacrament is ingesteld. Anderzijds vinden we in deze bundel wel terug dat belijdenis doen en aangaan aan het Heilig Avondmaal geen automatisme is. We lezen op blz. 73: "De toegang tot het Heilig Avondmaal wordt gegeven aan hen die komen tot het afleggen van openbare geloofsbelijdenis, maar dat is niet hetzelfde alsof de deelname aan het Heilig Avondmaal als een vanzelfsprekende conse-

quentie aan hen zou moeten worden opgelegd. Het Heilig Avondmaal mag immers nooit iets vanzelfsprekends worden. Dat geldt niet alleen voor belijdeniscatechisanten, maar voor heel de gemeente." Maar als gesteld wordt dat er bepaalde aspecten van het geloofsleven nog om verdieping vragen of dat men in bepaalde zaken, bijvoorbeeld met betrekking tot het Heilig Avondmaal, behoefte heeft aan meer licht, dan had onzes inziens toch niet onvermeld mogen blijven dat er ook belijdeniscatechisanten zijn die nog niet het ware geloof, in welke mate dan ook, deelachtig zijn. We onderschrijven van harte wat we lezen op blz. 109 dat kinderen en jongeren niet aan de erediensdiensten onttrokken moeten worden. We onderstrepen ook wat we lezen op blz. 115 "Om leiding te geven dienen verenigingsleiding en kerkenraad alert te zijn op allerlei signalen. Ook moeten ze weten welke koers in het jeugdwerk gevaren wordt. Het is te vrezen dat men niet meer inziet waarom we christelijk-gereformeerd zijn, als men kiest voor een uitgave met een bepaalde aanspreekbaarheid en vormgeving ten koste van de grondslag. 'Het zal toch wel goed zijn?' zo redeneert men. 'Het gaat toch over de Bijbel en er staat ook nog zo iets in als bekering.' Leidinggevend dienen daarom goed contact te onderhouden met de jeugdouderling of met iemand die de jeugdzaken als kerkenraadslid behartigt, en zo een goede relatie te hebben met de kerkenraad. En andersom dient de kerkenraad contact met de leidinggevenden te onderhouden en kaders vast te leggen waarbinnen gewerkt moet worden. Leidinggevenden dienen goed te weten wat het 'christelijk gereformeerd beginsel' is, en dat ook te onderschrijven. Zij dienen onze kerken van harte lief te hebben en dat ook over te dragen op de jeugd. Echter: geen kerkisme zal de drijfveer mogen zijn, maar wel liefde tot de kerken en haar beginsel."

H. van Dam, Een vaste grond, Paperback, 127 blz., €8,90, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 90-331-1972-2. De ondertitel luidt: De Nederlandse Geloofsbelijdenis in hedendaags Nederlands, toegelicht voor jongeren. De auteur heeft de tekst van de Nederlandse geloofsbelijdenis aangepast aan het hedendaags Nederlands om de moeilijkheidsgraad voor onze jongeren te verlagen. Bij elk artikel is een korte verklaring toegevoegd. Al eerder heeft de auteur de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse leerregels

voor jongeren toegelicht. De Nederlandse Geloofsbelijdenis is één van de drie formulieren van enigheid. Steeds lezen wij en horen wij dat de kennis van de geloofsleer niet groot is. Over het algemeen zijn jongeren niet zo erg geïnteresseerd in de leer van de kerk. Toch is het ook voor hen van belang de drie formulieren van enigheid te lezen en te kennen. De belijdenisschriften dienen niet als pronkstukken in de kast bewaard te worden, maar gelezen, overdacht en beleefd te worden. Niet alleen door jongeren ook door ouderen. Weten wij bijvoorbeeld wat de volgende woorden betekenen in artikel 15: "Zij (dat is de erfzonde - vH) is ook zelfs door den Doop niet ganselijk te niet gedaan, noch geheel uitgeroeid"? Hierover schrijft dhr. Van Dam op blz. 46: "Deze zin is gericht tegen de roomse leer, die vooral in de dagen van de Reformatie bestreden moest worden. De Doop wast volgens de leer van Rome de erfzonde af. Nu zegt de belijdenis met deze zin als het ware: als het doopwater (volgens Rome) de zonde afwast, is het een wonderlijke zaak dat uit de onzalige fontein van het hart toch steeds zoveel zonden blijven opwellen. Nee, de Doop is een afbeelding en teken van dat wat werkelijk van de zonde reinigt, namelijk het bloed van Christus." Mooie dingen lezen we op blz. 63 en 64 over het hogepriesterschap van Christus naar de ordening van Melchizedek. "Van Melchizedek staat geschreven in Hebr. 7 dat hij zonder vader, zonder moeder en zonder geslachtsrekening was. Hij had geen begin van dagen, noch einde des levens. Dat betekent niet dat Melchizedek geen vader en moeder gehad zou hebben, dat Hij geen geslachtsrekening had (geen voor- en nageslacht) en dat hij altijd zou blijven leven. Het betekent dat Melchizedek zijn priesterschap niet had door afstamming, door opvolging van vader op zoon, maar hij was rechtstreeks door God aangesteld als priester. Hij zou ook door niemand opgevolgd worden. En zo was hij type van Christus, want Die ontving Zijn priesterschap ook niet door afstamming, maar rechtstreeks van de Vader. Hij wordt ook, evenals Melchizedek, door niemand opgevolgd. Hij behoudt dat (hoge)priesterschap eeuwig. Zijn priesterschap is dus een ander dan dat van Aäron en zijn opvolgers. Bij de ordening van Aäron was sprake van afstamming en opvolging. Steeds weer een andere. Maar Jezus, die van de ordening van Melchizedek is, is de enige blijvende (hoge)priester. Zijn priesterschap is ook meer dan dat van Aäron en van zijn opvolgers. Het pries-

terschap van Aäron kon de verlossing door al de duizenden offers niet aanbrenge. Christus echter brengt als de enige Hogepriester die verlossing wel tot stand door Zijn offer dat Hij eenmaal bracht." We hopen dat dit boekje door jong (en oud) gelezen mag worden als eerste kennismaking met de inhoud van de Nederlandse Geloofsbelijdenis en dat de lezing gezegend mag worden.

L.A. Burger, Pastorale ontmoetingen, paperback, 71 blz., € 8,95, ISBN 90-76430-40-3, Uitgeverij Frits Harde-man, Ede.

De auteur geeft zijn ervaringen weer die hij heeft gehad in het pastoraat voor gemeenteleden in verpleeg-, verzorgings- en gezinsvervangende tehuizen. Ook laat dit boekje iets zien van pastorale ontmoetingen onderweg: op een camping, in een kerk, in een stad, in een ziekenhuis, op een terrasje en tijdens een vakantieweek voor minder validen. Tenslotte wordt iets weergegeven van ervaringen bij de ontmoeting met mensen die gingen sterven. De inleiding besluit met een kernachtig woord van de reformator Bucer: "De pastor staat voor ogen om de schapen binnen de schaapskooi, dat is binnen de veilige geborgenheid van Christus, te brengen en de schapen, die reeds in de schaapskooi gebracht zijn, daarin te houden." Het stukje "Genade voor een arme zondaar" trof mij. Daar wordt geschreven over de Kapuzinerkerk in Wenen. We lezen dan op blz. 45: "In deze kerk werden de vorsten en vorstinnen begraven. Het ceremonieel, dat hierbij werk gebruikt, stemt tot nadenken. Als de begrafenisstoet voor de deur van de grafkelder kwam, vroeg de begrafenisdienaar met luide stem of de dode kon binnen gelaten worden. Alle titels van de overledene werden dan plechtig opgenoemd. Er kwam echter geen enkel antwoord. Dan weer werd gevraagd of Zijne of hare Majesteit kon binnengelaten worden. Weer geen enkele stem. Tenslotte riep de begrafenisdienaar: 'Een arme zondaar wil tot zijn (haar) laatste rustplaats toegelaten worden.' Dan pas klonk de stem: 'Kom verder.' Hierna ging de deur van de grafkelder open en werd de dode naar binnengedragen. Een zinvol ceremonieel. Het herinnert ons er aan, dat je nog veel macht en invloed kunt hebben, maar dat er uiteindelijk niets van overblijft. Tenslotte moeten we alles achterlaten. Hoe kunnen we dan voor God verschijnen? Alleen maar als een arme zondaar, die van genade moet leven. We moeten

afzien van ons zelf. We moeten als een mens zonder verdienste op Christus zien." Bij een ontmoeting in een verpleeghuis zei een bewoner het volgende gedicht op:

Hij weet niet hoeveel hij verliest,
Die het tijdelijke boven het eeuwige kiest,

Want komt eenmaal het uur van scheiden,

Dan heeft hij geen van beide.

Het boek doorlezend viel ons wel op dat alleen positieve zaken van mensen worden doorgegeven. Het is ontzettend, maar toch waar, dat je ook mensen ontmoet in instellingen die geen genade kennen. Die zal de auteur ook wel zijn tegengekomen. Hoe dienen we met hen om te gaan?

Ds. J.T. Doornenbal, Stromen van levend water, gebonden, 123 blz., € 13,90, ISBN 90-331-1980-3, Uitgeverij Den Hertog, Houten.

De auteur leefde van 1909-1975 en was predikant in de Nederlandse Hervormde Kerk. Hij stond in Woubrugge, Kesteren en Oene. Veel heeft hij geschreven in de Veluwe Kerkbode. Wat in dit boek geschreven staat verschijnt voor het eerst. De titel van het boek is ontleend aan de tiende preek over Johannes 7:37-39 getiteld "Stromen van levend water." Twaalf preken zijn in de nu verschenen bundel opgenomen. Wie graag iets leest van ds. Doornenbal zal ook dit boek zeker ter hand nemen. We besluiten met het slot uit de preek over Johannes 7:37-39 "Daarom is de prediking van het werk des Geestes als de Geest van Pinksteren ook zo nodig en onmisbaar. Velen, ook onder ons, hebben geen enkel begrip van de onderscheiden bedelingen des Geestes, en dat brengt grote verarming in het leven der gemeente. Het is zelfs te vrezzen dat velen in onze dagen zelfs niet meer weten dat er een Heilige Geest is. De geest uit de afgrond wordt steeds meer vaardig met al zijn ontbindende machten. Er is een uitgieting van boze geesten in de wereld, die de mensheid naar de afgrond voeren. Daarom is er ook wel een dorsten naar leven en gelukzaligheid, maar niet naar God en naar Christus. Er is in de gemeente een geest van lauwheid en wereldsgezindheid. Zelfs bij Gods volk is er niet veel meer dan een arm geestelijk leven. Van de volheid van het pinksterleven en de stromen van levend water wordt weinig bespeurd. En toch is er die volheid. Christus staat nog en roept: 'Wie dorst heeft - hoe dan ook - die kome tot Mij en drinke.' Dan is het niet nodig om van dorst te bezwij-

ken, want de fontein is geopend. Wij mogen komen met al onze ellende, leegheid en dorst, en drinken, en dan zullen de stromen vloeien in ons binnenste. Maar niet buiten Christus om. En daarom is Christus zo noodzakelijk en onmisbaar, en de gemeenschap met Hem in het geloof. Want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. Alleen waar het ware dorsten naar God gekend wordt en het vluchten tot de Fontein Christus en het drinken van Hem, met andere woorden: het geloof in Hem, daar vloeien de stromen van levend water en daar wordt het Pinksteren.

Dat wij dan nog tezamen ons gemis mochten zien, om te schreien naar de levende God als een hert naar de waterstromen, en niet te rusten in ons gemis en niet in enige weldaad, maar in Hem, Die de enige Bron is. Dan zullen de wateren vloeien. Dan zullen wij de Heilige Geest ontvangen en vervuld worden met al de volheid Gods. En dan vloeien de wateren voort, tot ze uitstromen in de zee, de volle oceaan van de eeuwige liefde Gods in Christus, te loven en te prijzen in eeuwigheid. Hem, Die machtig is te doen boven bidden en denken, naar de kracht die in ons werkt, Hem zij de lof en de heerlijkheid tot in alle eeuwigheid."

C.H. Spurgeon, De stem van de Goede Herder, gebonden, 158 blz., € 7,50, 2^e herziene druk, ISBN 90-336-0593-7, Uitgeverij De Banier, Utrecht.

De ondertitel van dit boekje luidt: "Praktische richtlijnen voor de christelijke opvoeding." In dit boekje vestigt de auteur er de aandacht op dat kinderen de bijzondere aandacht van ouders, predikanten en andere volwassenen nodig hebben. Hij wijst er ook op dat het Evangelie niet te moeilijk is voor kinderen. De auteur wijst erop dat kinderen van jongs af aan in de vreze des Heeren onderwezen dienen te worden. Met name het zondagsschoolwerk had de liefde van zijn hart. Spurgeon hield regelmatig lezingen om onderwijzend personeel van de zondagsschool toe te rusten tot hun werk. Deze lezingen werden in de 19^e eeuw in Engeland vele malen herdrukt. De vertaling van deze lezingen vindt u in dit boekje. Er liggen veel lessen in voor hen die met de opvoeding van kinderen te maken hebben. Iets daarvan willen we aan u doorgeven. Terecht wijst Spurgeon erop dat de kinderen in zonden ontvangen en geboren zijn (blz. 27). Hij onderstreept het belang van het onderwijs aan jonge kinderen op blz. 29 op de volgende manier: 'Elk jaar voert het

onwedergeboren hart verder weg van God en maakt het minder geschikt om de goddelijke zaken te ontvangen. Er is geen grond die meer in staat is om het goede zaad te doen ontkiemen dan grond die nog niet door menselijke voeten betreden is en nog niet begroeid met doornen. Het kind is nog niet geoefend in de zelfmisleiding van de hoogmoed, de leugen van de eierzucht. Het kind is nog niet verward in de strikken van wereldgezindheid, de listen van het eigenbelang, de spitsvondigheden van de wijsbegeerte. In zoverre heeft het een voorrecht boven de volwassenen. In elk geval is de nieuwe geboorte het werk van de Heilige Geest en Hij kan evengoed in jeugdige als in oudere harten werken." Op blz. 40 haalt Spurgeon een uitspraak van Newton aan dat het grootste gedeelte van degenen die nu in de Gods Koninkrijk zijn uit kinderen bestaat. Op blz. 49 lezen we dat kinderen de grote meerderheid uitmaken van de gemeente der uitverkorenen. Op blz. 54 lezen we dat een kind een teer geweten kan hebben: de pijlen van schuld bewustzijn dringen hun geweten binnen. Een treffende uitspraak lezen we op blz. 55: "Zeg niet dat het kind niet mag komen tenzij het een man geworden is, maar wees verzekerd dat *gij* niet mag komen, alvorens *gij* een kindeken geworden zijt." In zijn dagen moest Spurgeon al constateren dat de kennis van de Bijbel hoe langer hoe zeldzamer werd (blz. 68). Ik vrees dat het in onze tijd hiermee nog erger gesteld is dan in de tijd van Spurgeon. Op blz. 84 schrijft Spurgeon dat hij een ons gehoorzaamheid hoger waardeert dan een vat vol geleerdheid. Op blz. 95 pleit de auteur

voor eerlijkheid als het gaat over de gevolgen van de zonde en het einde van een leven in de zonde. "Spaar uw kind niet, maar geef het goed te verstaan waartoe de zonde ons brengt. Heb geen angst, zoals sommigen, om duidelijk en ronduit de gevolgen van de zonde te bespreken." Meer zou aan te halen zijn. Ik hoop dat bovenstaande u er een indruk van geeft dat er heel wat lessen in dit boekje besloten liggen, met name voor hen die met kinderen en jongeren te maken hebben.

Ds. J.H. Velema, Christen zijn en blijven, paperback, 96 blz., € 9,50, ISBN 90-5881-228-6, Uitgeverij Buijten & Schipperheijn.

De auteur behandelt in kort bestek de Nederlandse geloofsbelijdenis, de tien geboden en het 'Onze Vader'. Hij doet dit in aansluiting bij de zondagen 8-22 en 34-52 van de Heidelberger Catechismus. Het boekje is bestemd voor belijdeniscatechisanten, alsook voor hen die al belijdenis hebben gedaan en nog eens willen overdenken wat dit inhoudt. Het boekje draagt de ondertitel: "Geloof, gebod en gebed." Deze zaken vormden vanouds de catechisatiestof in de kerk der Reformatie. In enkele gevallen zou ik een ander woordgebruik voorstaan. Bijvoorbeeld het woord 'Chef' op blz. 16 zou ik zo niet gebruiken. Bij het doorlezen van blz. 23 rees de vraag waarom de Vader aan de rechterhand van de Zoon zou moeten zitten. De waardering van ons vorstenhuis onderaan blz. 78 is mijns inziens te positief. Terecht wordt de vinger gelegd bij de ervaring die in onze tijd een grote plaats inneemt en gemakkelijk verward kan worden met het werk van de Heilige Geest. In kort bestek wordt heel wat geboden waar we waardering voor hebben. Wellicht was het niet de bedoeling van de auteur aan de orde te stellen dat niet ieder belijdend lid het ware geloof deelachtig is. Het boekje zou aan waarde gewonnen hebben indien had doorgeklonken wat we lezen in het boekje "Blijven belijden" (de auteur verwijst

naar dit boekje in het voorwoord) op blz. 30: "Overigens kan men het belijdenis doen ook te idealistisch opvatten als men er zonder meer van uitgaat: alle belijdende leden zijn automatisch ware gelovigen. Dat klopt niet met de werkelijkheid en dat heeft nooit, in geen enkele eeuw, met de werkelijkheid geklopt."

NIEUW BALINGE (Dr.)

Voor vakantie te huur vrijst. bungalow in het rustige park "de Breistroeken" voor 4-6 personen. Prachtig gelegen. Loopafstand kerk. Info: H. Veld, tel. 0528-220421.

De Verrassing: Vakantie op Texel

Nu tot 25% last minute korting op week 34 en 35!

Vrijstaande bungalows

Rust en ruimte, in eigen sfeer, alle jaargetijden, ook deelweken mogelijk.

Brochure of reserveren? Bel 0222 31 83 91 of kijk op www.deverrassing.com

Nieuw op Texel

Gehandicapten - vakantie - accommodaties

Twee luxe vakantiehuizen (onder 1 kap), 7 en 8 persoons, compleet met: hoog/laag bedden, douche-brancard en tillift. Tevens voorzien van vaatwasser, magnetron, wasmachine en wasdroger.

Boek nu nog voor deze zomer of dit najaar 2006!

Bel voor meer informatie of reserveer via telefoon 0222 31 89 06

De Noorderhoeve
gehandicapten accommodaties

Harkebuurt 5-15 Oosterend - Texel - 0222 31 89 06
<http://www.denoorderhoeve.nl/jachthuis.pdf>

Bescherm joodse kinderen tegen terreur!

De christelijke stichting
"Vrienden van het Cheider"

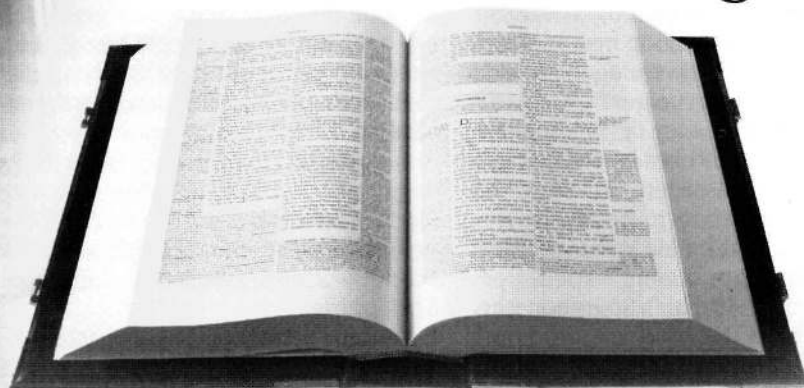
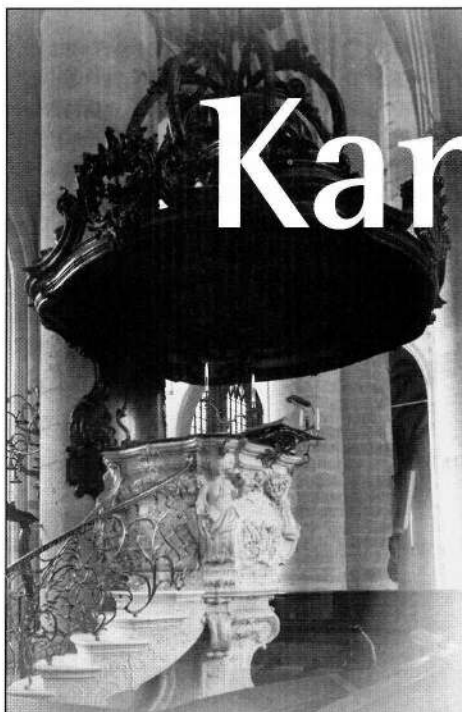

- Zorgt voor beveiliging van de joods-orthodoxe school "het Cheider" in Amsterdam
- Keert zich tegen antisemitisme en terreur
- Helpt joodse kinderen

Maak uw gift over op Giro 419925 Bank 65.30.14.643
t.n.v. Vrienden van het Cheider- Veenendaal
Zie ook onze website www.cheidervrienden.nl

Kanselbijbel

met kanttekeningen

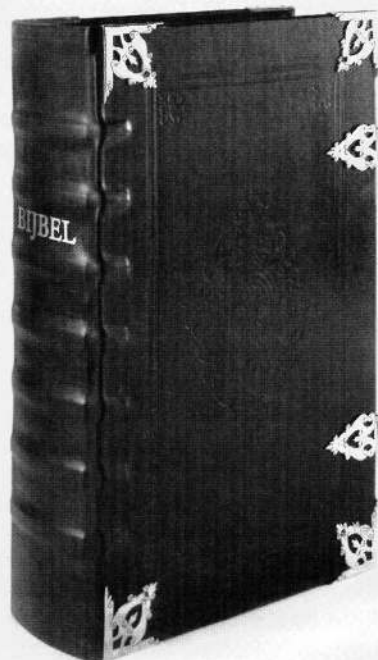
De in 2004 verschenen GBS-uitgave van de Statenvertaling met kanttekeningen geniet inmiddels grote bekendheid. Er zijn reeds tienduizenden exemplaren van verkocht.

Binnenkort (DV in september 2006) verschijnt deze uitgave in een beperkte oplage als Kanselbijbel. Gedrukt op helder papier in het formaat 26,5 x 40,7 cm krijgt deze Statenbijbel het formaat en de dikte van de oorspronkelijke bekende uitgave van Van Ravesteijn.

Het wordt een zeer exclusieve uitgave in één uitvoering: gebonden in eerste klas, donkerbruin gevamd, volnerf rundleder, voorzien van twee koperen sloten en acht hoeken, die speciaal voor deze uitgave zijn ontworpen.

Tot DV 31 augustus 2006 staat voor deze bijzondere en exclusieve uitgave voorintekening open tegen de intekenprijs van € 875,-. Vanaf 1 september 2006 bedraagt de verkoopprijs € 975,-.

Vraag voor andere Bijbels in luxe uitvoering onze folder aan of breng een bezoek aan onze showroom, waar u op uw gemak een keuze kunt maken uit onze uitgaven. Wij hebben ze allemaal op voorraad en geven u graag deskundig advies.

Deze Bijbel is niet alleen een sieraad op de kansel, maar in de eerste plaats een praktisch bruikbare uitgave voor het gebruik in de eredienst, die exact aansluit op de eerdere GBS-uitgave van de Bijbel met kanttekeningen. De Kanselbijbel is tevens voor de particulier een indrukwekkend bezit, die vele generaties mee kan gaan.

18 Ook zal het u doornen en distelen voortbrengen; en gij zult ³⁷kruid des velds eten.

19 In het zweet uws aanschijns zult gij ³⁸brood eten, ³⁹totdat gij de aarde wederkeert, dewijl gij daaruit genomen zijt; want gij zijt stof en gij zult tot stof wederkeren.

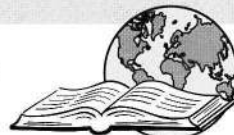
20 Voorts noemde Adam den

38 Dat is, uw vo
onderhoud krij
is het woord br
allerlei voeds
men Gen. 18:5;
39 Dat is, totdat

Het letterbeeld van de Kanselbijbel met kanttekeningen op het werkelijke formaat en een inzetje van een complete pagina (verkleind).

Nijverheidstraat 21 Postbus 168, 4140 AD Leerdam Telefoon (0345) 61 01 55
E-mail: info@gereformeerdebijbelstichting.nl
Gironummer 1.355.824 t.n.v. penningmeester GBS te Leerdam

gereformeerde
BIJBELSTICHTING